

lacerta

Podarcis muralis. Foto: P. Mudde.

45e jaargang nr. 2
november 1986

nederlandse vereniging voor herpetologie en terrariumkunde

Een vakantie in de Pyreneeën

J. van Looyen
Galicië 12
3831 JD Leusden

INLEIDING

In juli 1985 hebben wij onze vakantie op verschillende plaatsen in de Pyreneeën doorgebracht. De eerste week verbleven we op een op 1300 m hoogte gelegen camping bij het dorpje Espot, de twee weken daarna op een veel lager gelegen camping aan de rand van het gebergte bij het dorpje Ainsa. Op de laatste camping was het duidelijk warmer.

OMGEVING VAN ESPOT

Toen we laat in de middag na een reis van twee dagen in Espot aankwamen, vonden we op de weg twee doodgereden groengele toornslangen (*Coluber viridiflavus*), die ongeveer 1,20 m lang waren. We hebben tijdens de vakantie meer verkeersslachtoffers gevonden, zoals een adderringslang (*Natrix maura*) en Spaanse muurhagedissen (*Podarcis hispanica*). Deze dieren schoten vaak vlak voor de wielen van de auto de weg over. De volgende dag liepen we over een weggetje dat zigzaggend langs een zandige berghelling met veel rotsen, stenen en stekelige struikjes naar een verlaten dorpje liep. Overal troffen we hier Spaanse muurhagedissen aan. Gewone muurhagedissen (*Podarcis muralis*) vonden we ook, maar alleen op vochtige stukken zoals dichtbij riviertjes. De mannetjes die we vingen hadden vaak rode buiken maar soms ook geheel witte. Op ongeveer 1500 m hoogte schoot in de berm een groengele toornslang weg, die vlug in een hol verdween. Ook ontdekten we hier door zijn luide geritsel een parelhagedis (*Lacerta lepida*), terwijl deze volgens ARNOLD et al. (1978) hier niet boven de 1000 m zou voorkomen.

Op een dag zijn we naar een riviertje

bij het dorpje Ribera de Cardos gegaan, waar we in 1984 negen adderringslangen zagen. Tot onze teleurstelling zagen we er ditmaal geen enkele. Maar als geluk bij een ongeluk vingen we een groengele toornslang. Deze schoot weg tussen een stapelmuurtje. Achter dit muurtje bevond zich een met hoog gras begroeid weiland met daar langs een riviertje. Na lang en stil wachten kwam hij voorzichtig uit zijn schuilplaats tevoorschijn, zodat we hem konden vangen. Hij was erg agressief maar kon niet bijten doordat we hem achter de kop vasthielden. Het dier was met zijn lengte van ongeveer 80 cm nog niet volwassen. Een grote bobbel in zijn buik wees op een pas gevangen prooi. Aan de andere kant van het riviertje lag een weiland met daarnaast een stapelmuurtje en heuveltjes begroeid met braamstruiken en andere dichte vegetatie. Hier hoorden we al twee keer luid geritsel, wat op de aanwezigheid van parelhagedissen kon duiden. We konden er een vangen door tussen de braamstruiken een steen waar hij onder zat op te lichten. Toen we hem weer loslieten bleef hij dreigend zitten, ook al stonden we tien meter van hem af. Pas toen we ons nog verder verwijderden, verdween hij zelf ook. Spaanse muurhagedissen zaten hier ook weer overal. Toen we weer een groengele toornslang tussen de struikjes zagen wegschieten, werd ons wel duidelijk dat dit een goed gebied voor reptielen is, ook voor de grotere soorten.

Verder hebben we nog een aantal adderringslangen aangetroffen langs een ander riviertje een paar kilometer van Ribera de Cardos. De grootste was 50 cm en de kleinste 24 cm.

Podarcis muralis.

OMGEVING VAN AINSA

De eerste dag hier ontdekten we direct al een parelhagedis. Deze zat ongeveer tien meter van onze tent op een zeer schaduwrijke helling. Verder zagen we de meeste dieren langs en in een kleine rivierbedding met daarin een zeer smal stroompje. De bedding bestond uit vochtig zand, veel grint en grote stenen. Naast de rivierbedding was vaak een dichte begroeiing waarin Al-

Natrix maura.

gerijnse zandlopers (*Psammodromus algirus*) zaten. Dit is een van de weinige hagedissen die geluid maken. Ze piepen als ze beetgepakt worden. Ook zagen we hier Spaanse muurhagedissen, net zoals de gewone muurhagedissen bij Espot het meest langs riviertjes. Op het heetst van de dag kwamen de Spaanse muurhagedissen evenals de Algerijnse zandlopers niet tevoorschijn.

In een stroom teer die van de weg langs een helling naar beneden liep vonden we een dode trapslang (*Elaphe scalaris*) die vast was komen te zitten. Op een ochtend vingen we ook een trapslang die langs het riviertje lag. Hij was 80 cm lang en beet alleen bij het vangen. Hem te vangen was overigens zeer gemakkelijk. We konden hem rustig door onze handen laten glijden zonder hem te hoeven vasthouden. Ongeveer 100 m hiervandaan hoorden we tussen de prikkelstruikjes een luid geritsel. Na gepor met een stok tussen de struikjes klom een parelhagedis zo'n anderhalve meter tegen een zandstenen wand omhoog. Hij verdween daar met veel moeite in een eigenlijk veel te klein hol, dat waarschijnlijk door een vogel gemaakt was. Door hem uit te graven konden we hem vangen. Volgend jaar hopen we in dit prachtige gebied, dat overigens ook rijk is aan vogels, zoogdieren en insecten, weer veel dieren te zien.

HOLIDAY IN THE PYRENEES

In the surroundings of Espot (1300 m) *Lacerta lepida*, *Podarcis hispanica*, *P. muralis*, *Natrix maura* and *Coluber viridiflavus* were seen. In the neighbourhood of Ainsa at a much lower altitude *Elaphe scalaris*, *Lacerta lepida*, *Psammodromus algirus* and *Podarcis hispanica* were spotted.

LITERATUUR

ARNOLD, E.N., J.A. BURTON en D.N. OVENDEN, 1978. Elseviers reptielen en amfibieën gids. Elsevier, Amsterdam.